

Jernej Kapus

Ugotavljanje razvoja specifičnih kompetenc za poučevanje plavanja pri praktikumu predmeta Plavanje 2 + 3

Izvleček

Cilj raziskave je bil ugotoviti razvoj specifičnih kompetenc za poučevanje plavanja pri praktikumu predmeta Plavanje 2 + 3. V raziskavi je sodelovalo enainpetdeset študentov, ki so se po pet stopenjski Likertovi lestvici opredeljevali do podanih kompetenc. Vprašalnik so izpolnili petkrat. Prvič pred začetkom praktikuma, zadnjič ob njegovem zaključku, vmes pa takoj po vsakem učnem nastopu. Po mnenju študentov so večino specifičnih kompetenc s praktikumom izboljšali, saj smo pri 16 od 19 ugotovili statistično pomembne razlike v ocenah med testiranj. Glede na rezultate smo zaključili, da s praktikumom uspešno razvijamo večino specifičnih kompetenc študentov za poučevanje plavanja. Za pomembnejši učinek za razvoj nekaterih pa je potrebno nekaj več časa.

Ključne besede: praktikum, poučevanje plavanja, samorefleksija.

Evaluation of the development of the specific competencies for teaching swimming throughout the practicum of swimming 2+3 course

Abstract

The aim of the study was to obtain the development of the specific competencies for teaching swimming throughout the practicum of Swimming 2+3 course at Faculty of Sport, University of Ljubljana. Fifty-one students volunteered to participate in the study. They evaluated 19 specific competencies five times i.e. pre- and post- practicum and after their teaching practical sessions during the practicum. The Likert scale with five scores was use for evaluation the specific competencies. Considering the results obtained by student's self-reflection, the majority of specific competencies (16 of 19) were improved through the practicum. It seemed that students needed more practice to improve the rest of them.

Keywords: practicum, teaching swimming, self-reflection.

■ Uvod

V zadnjem času se vse bolj uveljavlja prepričanje, da imajo ob učiteljevem znanju pomembno vlogo pri poučevanju tudi njegove kompetence. Pojem kompetenc/kompetentnosti je sicer večplasten in ima več vsebinskih pomenov (Tul, 2016). Kot izredno kompleksen konstrukt je bil in je še predmet proučevanja različnih disciplin; vsaka je iz svojega zornega kota oblikovala definicijo, zaradi tega je možnih več opredelitev (Cvetek, 2004; Svetlik, 2006; Štefanc, 2006). Morda je za našo razumevanje najprimernejša ta, da so kompetence skupek znanj, izkušenj in presoje, pri čemer je znanje nujna osnova za kompetence, izkušnje vplivajo na način ravnanja z znanjem, presoja pa je pogoj za neodvisno uporabo znanja (Weinert, 2001). Kompetence se na področju izobraževanja delijo še na splošne in na specifične (Key Competences, 2002), pri čemer se slednje po Tuning metodologiji nanašajo na poučevanje posameznih predmetnih vsebin (González in Wagenaar, 2003). Specifična kompetenca je lahko torej učinkovita uporaba znanja v praktični situaciji (torej, če učitelj pozna teorijo, še ni rečeno, da je kompetenten, če tega ne zna udejanjiti) (Kovač, Starc, Strel in Jurak, 2005).

Pri študiju na Fakulteti za šport študentje razvijajo in pridobijo splošne in specifične kompetence za poučevanje različnih športov. Poučevanje plavanja spoznajo pri dveh predmetih, kot sta Plavanje 1 z osnovami reševanja iz vode in Plavanje 2 + 3¹. Plavanje 1 z osnovami reševanja iz vode je obvezni ali izbirni predmet v 1. letniku na vseh študijskih smereh. Njegov namen je, da študentje pridobijo temeljna teoretična in praktična znanja ter kompetence za organizacijo in varno izvedbo tečajev začetnega učenja plavanja. Plavanje 2 + 3 je predmet, ki je sestavni del predmetnika magistrskega študija športne vzgoje. Vsebuje 15 ur predavanj in 30 praktičnih ur vaj v bazenu. Njegov namen je, da študentje pridobijo temeljna teoretična in praktična znanja ter kompetence za organizacijo in varno izvedbo tečajev nadaljevalnega učenja plavanja. Spoznajo torej:

- metodične postopke učenja nadaljevalnih plavalnih tehnik, podvodnih obratov in šolskega štartnega skoka;

¹Uradno gre za dva predmeta Plavanje 2 in Plavanje 3, ki pa sta pri izvedbi združena. Za članek ta delitev ni pomembna, zato ju bomo imenovali kot enoten predmet Plavanje 2 + 3.

- delovanje vaditelja in učitelja plavanja v šolah in plavalnih društvih;
- plavanje kot sredstvo za ohranjanje zdravega načina življenja, za izboljšanje kakovosti življenja;
- druge programe v vodi in programe prilagojenega učenja plavanja;
- možnosti vključevanja vsebin drugih šolskih predmetov.

Vaje pri predmetu Plavanje 2 potekajo v obliki praktikuma, torej učnih nastopov kot eni izmed oblik praktičnega pedagoškega usposabljanja. Pet ali šest študentov je združenih v manjše skupine. Za vsako uro vaj se vnaprej določi plavalnega učitelja in učence. Študent, ki je izbran za vlogo plavalnega učitelja, se na učni nastop ustrezno pripravi z izpolnitvijo učne priprave. Delno izpolnjene učne priprave so sicer del delovnega zvezka (Kapus, 2014). Pri tem si pomaga z ustrezno pisno literaturo in z ogledom posnetkov s spletnih strani (Kapus, Šajber in Štirn, 2013). Pri pripravi na učni nastop mora upoštevati naslednja priporočila:

- povezanost ciljev ure in izbranih vsebin,
- realizacijo posameznih ciljev ure,
- vsebinsko pripravo, ki mora biti smiselna in zgoščena,
- primernost uvodnega ogrevanja,
- ustreznost izbranih vaj v glavnem delu ure. Pomembno je način njihovega posredovanja, njihova izvirnost in količina,
- učinkovitost sklepnege del ure.

Tako pripravljen študent – plavalni učitelj učni nastop tudi izvede. Pri tem mora biti pozoren na:

- smiselno uporabljeno in časovno ustrezno razlago,
- jasnost dajanja navodil,
- demonstracijo pravilnega gibanja z uporabo gradiva s spletnih strani; s pomočjo prenosnega ali tabličnega računalnika lahko neposredno pred uro ali med njo pokaže posnetke pravilne izvedbe vaj,
- smiselno uporabo pripomočkov in učinkovito izrabo vadbenega prostora (bazenska ploščad, plavalnišče v bazenu),

- zagotavljanje aktivne varnosti.

Ostali študentje v skupini na uri sodelujejo kot učenci. V to vlogo jim ni težko vstopiti, saj je praktično plavalno znanje, ki se jim posreduje (učenje nadaljevalnih plavalnih tehnik podvodnih obratov in šolskih štartnih skokov), v veliki večini popolnoma novo ali vsaj še gibalno neosvojeno. Pomemben del vsakega učnega nastopa je tudi zaključna analiza, ki jo skupaj pripravimo vsi, ki smo pri njem sodelovali. Pri tem se osredotočimo na priporočila za uspešno vodenje skupine pri učenju plavanja. Zanimajo nas tudi ostala opažanja ter refleksija študenta – plavalnega učitelja, kdaj se je počutil samozavestno, kje je imel težave in kdaj bi lahko reagiral drugače ... S pomočjo zaključne analize študent – plavalni učitelj dobi dobre povratne informacije in osnovo za nadgradnjo svojega bodočega pedagoškega dela. Vsak študent pride v 30 urah praktikuma štirikrat ali petkrat v vlogo plavalnega učitelja, pri čemer se njegova samostojnost pri pripravi in izvedbi učnega nastopa postopno povečuje. Pri tem tudi narašča število elementov učne ure, ki jih lahko upošteva, ter njegova kritičnost in refleksivnost. S praktikumom želimo torej spodbuditi razvoj specifičnih kompetenc študentov za poučevanje plavanja in jih tako čim bolj pripraviti za uspešen prehod in delo v praksi. Z raziskavo smo želeli preveriti, kako uspešni smo pri tem. Cilj raziskave je torej bil ugotoviti razvoj specifičnih kompetenc za poučevanje plavanja pri praktikumu predmeta Plavanje 2 + 3. Glede na izkušnje menimo, da bodo študentje med praktikumom kompetence izboljšali.

■ Metode dela

Preiskovanci

V raziskavi je sodelovalo 51 (22 deklet in 29 fantov) študentov 1. letnika magistrske stopnje smeri športna vzgoja. Stari so bili 23 ± 1 leto. Vsi so bili vaditelji plavanja. 32 jih je že imelo izkušnje s poučevanjem plavanja, preostalih 19 pa ne.

Pripomočki

Na osnovi teoretičnega znanja (Kapus idr., 2002) in praktičnih izkušenj, je bil sestavljen vprašalnik iz 19 specifičnih kompetenc, za katere menimo, da so pomembne za poučevanje plavanja:

- Ko so učenci v vodi, je moja razlaga kratka, glasna, jasna in razumljiva.

- Poznam različne dopolnilne in dodatne vaje za učenje plavanja.
- Razumem pomen uporabe dopolnilnih in dodatnih vaj za učenje plavanja.
- Praktično znam prikazati različne dopolnilne in dodatne vaje za učenje plavanja.
- Med plavanjem učencev jih znam opozoriti na napake.
- Med plavanjem učencev znam napake z glasnimi opozorili popravljati.
- Ko učni proces ne poteka, kot sem si zamislil, znam spremeniti svoj pristop.
- Za komuniciranje z učenci znam uporabljati različne neverbalne znake.
- Preden začnem z razlago ali prikazom, počakam, da me vsi slišijo.
- Vem in razumem, kako izgleda pravilna izvedba določene tehnike plavanja.
- Na kopnem znam pokazati, kako izgleda pravilno gibanje.
- Vidim napake pri nepravilnem plavanju učencev.
- Pri delu v vrstah znam poveljevati z jasnimi štartnimi povelji.
- Poznam težino posamezne napake.
- Pohvalim učenčevo pravilno izvedbo.
- Po robu bazena se pomikam tako, da učence dobro vidim.
- Znam popravljati napake postopno od večje k manjši.
- Učno uro vodim brez težav (suverenol!).

Študentje so do teh kompetenc opredelili po 5 stopenjski Likertovi lestvici, pri čemer sta bili oceni 1 (»kompetenca zame ne drži«) in ocena 5 (»kompetenca zame popolnoma drži«) skrajni meji razpona, ocene 2, 3 in 4 pa vmesne opredelitve. Študentje so vprašalnik izpolnili petkrat. Prvič pred začetkom praktikuma (prvo testiranje v nadaljevanju označeno kot 1T), zadnjič pa ob njegovem zaključku (končno testiranje v nadaljevanju označeno kot 5T). Vmes so ga izpolnili takoj po vsakem učnem nastopu. Vsak študent je bil v vlogi plavalnega učitelja najmanj trikrat, približno vsake tri tedne med semestrom (vmesna testiranja v nadaljevanju označena kot 2T, 3T in 4T).

Analiza podatkov

Dobljene ocene so predstavljene kot aritmetične sredine in standardni odkloni. Statistično značilne razlike v ocenah pri posamezni kompetenci med testiranjem (1T, 2T, 3T, 4T in 5T) smo ugotavljali z analizo

variance za ponovljene meritve. V kolikor je bila statistično pomembna razlika potrjena, smo z Bonferronijevim post hoc testom ugotavljali razlike med posameznimi pari testiranj. Hipoteze so sprejete ali zavržene na ravni 5 % statističnega tveganja ($p \leq 0,05$). Podatke smo obdelali s statističnim programom SPSS (verzija 15.0, SPSS Inc., Chicago, ZDA).

Rezultati in razprava

Cilj raziskave je bil ugotoviti razvoj specifičnih kompetenc za poučevanje plavanja pri praktikumu predmeta Plavanje 2 + 3. Po mnenju študentov so večino kompetenc s praktikumom izboljšali, saj smo pri 16 od 19 ugotovili statistično pomembne razlike v ocenah med testiranjem (analiza variance za ponovljena merjenja $p \leq 0,01$ ali $p \leq 0,05$). Dobljene rezultate smo razvrstili v tri skupine. V prvi skupini so kompetence (Grafikoni 1, 2, 3, 4 in 5), pri katerih so se ocene enakomerno zviševale skozi praktikum. V drugi skupini (Tabela 1) so kompetence, pri katerih so se ocene najbolj spremenile na začetku praktikuma (po prvem učnem nastopu, torej pri 2T), kasneje pa ni bilo več pomembnih sprememb. V tretji skupini (Tabela 2) so kompetence, pri katerih se ocene med praktikumom niso statistično pomembno spremenile.

Grafikoni 1, 2, 3, 4 in 5 prikazujejo kompetence, pri katerih so se ocene statistično pomembno razlikovale med testiranjem in pri katerih je tudi naknadna analiza med posameznimi pari testiranj pokazala statistično pomembne razlike (zvezdice označujejo statistično pomembnost, bodisi $p > 0,01$ bodisi $p > 0,05$ med dvema testiranjema, dobljeno z Bonferronijev testom). Za prvo skupino kompetenc lahko trdimo, da so to tiste, na katere smo med praktikumom študente – plavalne učitelje najbolj opozarjali. Prve štiri kompetence (»*Ko so učenci v vodi, je moja razlaga kratka, glasna, jasna in razumljiva.*« (Grafikon 1), »*Med plavanjem učencev znam napake z glasnimi opozorili popravljati.*« (Grafikon 2), »*Za komuniciranje z učenci znam uporabljati različne neverbalne znake.*« (Grafikon 3) in »*Pri delu v vrstah znam poveljevati z jasnimi štartnimi povelji.*« (Grafikon 4)) se nanašajo na vodenje učne skupine v vodi. To vodenje mora biti drugačno, kot je sicer na kopnem, kjer so učenci suhi. Vadba v vodi mora potekati dinamično (Kapus idr., 2002), tako da:

- učitelj opravi temeljito razlago v uvodnem delu, ko so učenci še suhi. Ko

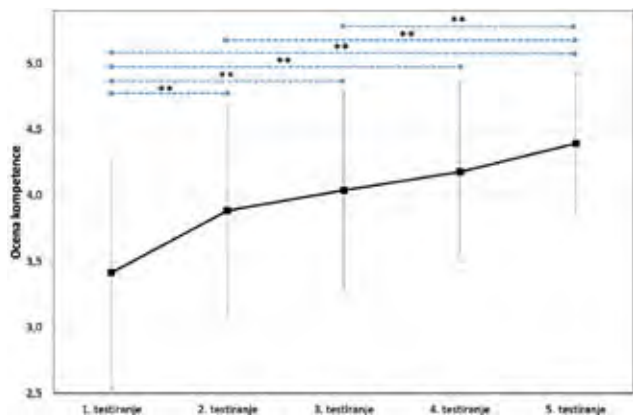
so mokri, bodisi v vodi bodisi še na kopnem, jo zmanjša na minimum, da učence ohranja ogrete in zbrane;

- v vodi ne sme biti predolgega in prepogostega mirovanja. Če je tega preveč, se učenci ohladijo, kar zmanjša njihovo pozornost in osredotočenost na delo ter poveča možnost prehlada;
- učitelj odločno in glasno poveljuje. To mu omogoči dober pregled nad skupino, hkrati pa učencu dá zaupanje, da se lahko bolj sproščeno, brez strahu pred naletom odrine od stene in začne s plavanjem;
- je čim manj zaustavljanj učenca med plavanjem. Učenci običajno plavajo v koloni in ob nepričakovanih zaustavljanjih lahko pride do naleta. Učitelj naj učence med plavanjem opozarja na napake z glasnimi, kratkimi opozorili in gestami.

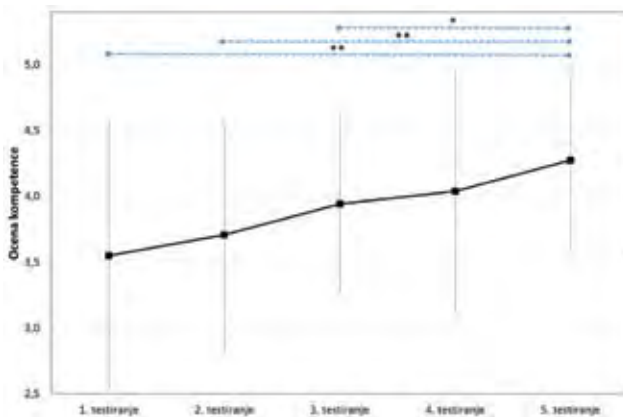
Zadnja kompetenca iz te skupine, poznavanje težine napak (Grafikon 5), je bila med vsemi kompetencami že pri prvem testiranju pred praktikumom najslabše ocenjena in tako kljub statistično pomembnem napredku tudi na koncu. Za razvoj te kompetence (na raven ostalih) je verjetno potrebno biti nekoliko več časa v vlogi učitelja, zagotovo več kot 3 ali 4 ure, kot je to pri praktikumu. Študentom v pomoč smo oblikovali tudi spletno stran z napakami in z vajami za njihovo odpravljanje, v bližnji prihodnosti pa bomo dodali še njihove težine (Stibilj, 2016). Ob tem pa želimo dodati, da pri poučevanju neplavalcev ali plavalnih začetnikov ne smemo biti preveč osredotočeni na njihove napake v plavanju. Cilj učenja plavanja mora biti sproščeno in varno gibanje v vodi. Ni nujno, da je tako le tehnično pravilno plavanje. Učenec se mora pri učenju sprostiti in se v vodi zabavati.

Tabela 1 prikazuje kompetence, pri katerih so se ocene statistično pomembno razlikovale med testiranjem in pri katerih je naknadna analiza med posameznimi pari testiranj pokazala statistično pomembne razlike le med prvim in preostalimi testiranjem (zvezdice označujejo statistično pomembnost, bodisi $p \leq 0,01$ bodisi $p \leq 0,05$ med dvema testiranjema, dobljeno z Bonferronijev testom).

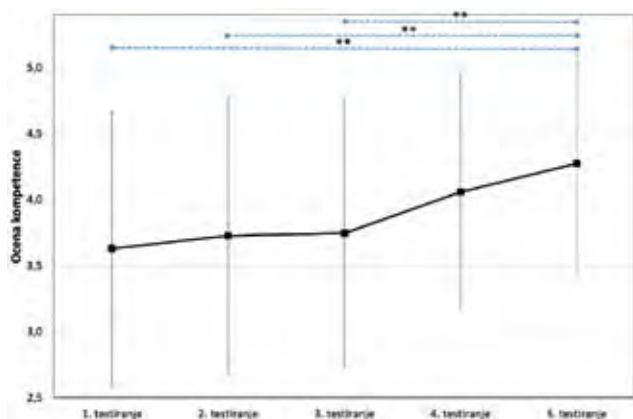
Za drugo skupino kompetenc, ki smo jih analizirali v raziskavi, je značilno, da je bila največja razlika med ocenami med prvimi in preostalimi testiranjem (Tabela 1). To pomeni, da so študentje te kompetence

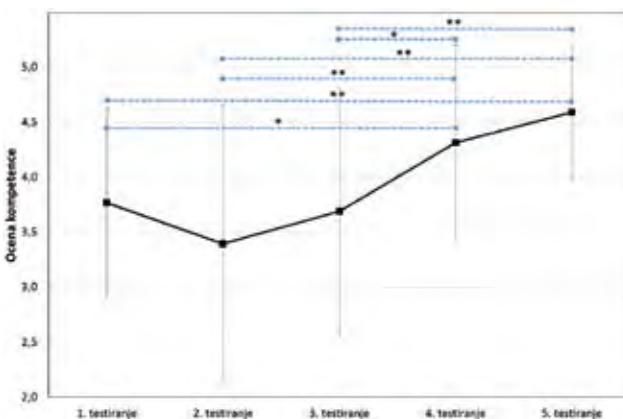
Grafikon 1. Ocene kompetence »Ko so učenci v vodi, je moja razlaga kratka, glasna, jasna in razumljiva.« pri posameznih testiranjih. Statistično pomembna razlika v ocenah med testiranjema ** - $p \leq 0,01$.

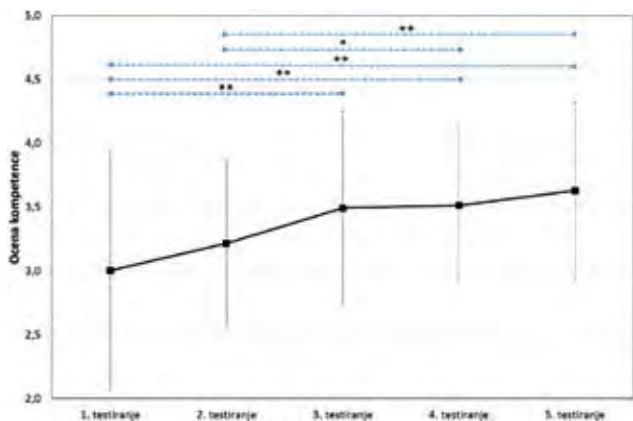
Grafikon 2. Ocene kompetence »Med plavanjem učencev znam napake z glasnimi opozorili popravljati.« pri posameznih testiranjih. Statistično pomembna razlika v ocenah med testiranjema ** - $p \leq 0,01$, * - $p \leq 0,05$.

Grafikon 3. Ocene kompetence »Za komuniciranje z učenci znam uporabljati različne neverbalne znake.« pri posameznih testiranjih. Statistično pomembna razlika v ocenah med testiranjema ** - $p \leq 0,01$.

Grafikon 4. Ocene kompetence »Pri delu v vrstah znam poveljevati z jasnimi štartnimi povelji.« pri posameznih testiranjih. Statistično pomembna razlika v ocenah med testiranjema ** - $p \leq 0,01$, * - $p \leq 0,05$.

Grafikon 5. Ocene kompetence »Poznam težino posamezne napake.« pri posameznih testiranjih. Statistično pomembna razlika v ocenah med testiranjema ** - $p \leq 0,01$, * - $p \leq 0,05$.

Tabela 1

Kompetence, pri katerih so se ocene med testiranjimi statistično pomembno razlikovale in pri katerih je naknadna analiza med posameznimi pari testiranj pokazala statistično pomembne razlike le med prvim in preostalimi testiranjimi

KOMPETENCA	TESTIRANJA					Statistična pomembnost razlik med testiranjimi	Statistična pomembnost razlik med posameznimi pari testiranj			
	1T	2T	3T	4T	5T		1T vs 2T	1T vs 3T	1T vs 4T	1T vs 5T
Poznam različne dopolnilne in dodatne vaje za učenje plavanja.	3,2 (0,8)	3,7 (0,8)	3,7 (0,7)	3,7 (0,8)	3,7 (0,7)	**	*	**	**	*
Razmem pomen uporabe dopolnilnih in dodatnih vaj za učenje plavanja.	4 (0,8)	4,3 (0,6)	4,3 (0,6)	4,2 (0,7)	4 (0,7)	*				
Praktično znam prikazati različne dopolnilne in dodatne vaje za učenje plavanja.	3,5 (1)	4,2 (0,7)	4,1 (0,7)	4,1 (0,8)	4 (0,6)	**	**	**	**	**
Vem in razmem, kako izgleda pravilna izvedba določene plavalne tehnike.	3,8 (0,8)	4,3 (0,6)	4,2 (0,6)	4,2 (0,7)	4,4 (0,6)	**	**	*		**
Na kopnem znam pokazati, kako izgleda pravilno gibanje.	3,8 (0,8)	4,2 (0,7)	3,9 (0,8)	4,1 (0,7)	4,2 (0,6)	**				*
Vidim napake pri nepravilnem plavanju učencev.	3,6 (0,8)	3,8 (0,7)	3,8 (0,7)	4 (0,7)	3,9 (0,6)	**			*	*
Po robu bazena se pomikam tako, da učence dobro vidim.	4,3 (0,8)	4,6 (0,6)	4,5 (0,7)	4,5 (0,7)	4,7 (0,5)	*	*			**
Znam popravljati napake postopno od večje k manjši.	3,2 (0,8)	3,5 (0,6)	3,5 (0,7)	3,5 (0,7)	3,6 (0,6)	**				*
Ko učni proces ne poteka, kot sem si zamislil, znam spremeniti svoj pristop	3,3 (1,1)	3,8 (1)	3,8 (1)	3,9 (0,8)	4,1 (0,7)	**			*	**
Pri pripravi na uro imam težave.	2,9 (1)	2,2 (0,9)	2,2 (1)	2,3 (1,2)	2,2 (0,8)	**	**	**		**
Učno uro vodim brez težav (suvereno!).	3,2 (1)	4 (0,8)	4 (0,8)	4,3 (0,7)	4,2 (0,8)	**	**	**	**	**

1T – prvo testiranje, 2T – drugo testiranje, 3T – tretje testiranje, 4T – četrto testiranje, 5T – peto testiranje. Statistično pomembna razlika v ocenah ** - $p \leq 0,01$, * - $p \leq 0,05$.

Tabela 2

Kompetence, pri katerih se ocene niso statistično pomembno razlikovale med testiranjimi

KOMPETENCA	TESTIRANJA				
	1T	2T	3T	4T	5T
Pohvalim učenčevu pravilno izvedbo.	4,6 (0,6)	4,7 (0,5)	4,7 (0,5)	4,7 (0,6)	4,8 (0,4)
Predno začnem z razlago ali prikazom počakam, da me vsi slišijo.	4,3 (0,7)	4,6 (0,6)	4,5 (0,7)	4,5 (0,7)	4,6 (0,7)
Med plavanjem učencev jih znam opozoriti na napake.	3,6 (0,9)	3,7 (0,7)	3,8 (0,7)	3,9 (0,8)	4 (0,7)

1T – prvo testiranje, 2T – drugo testiranje, 3T – tretje testiranje, 4T – četrto testiranje, 5T – peto testiranje.

pred praktikumom ocenili slabše, takoj po prvem učnem nastopu (2. testiranje) pa že bistveno bolje. To so kompetence, ki so:

- jih vsaj teoretično že spoznali pri predmetu Plavanje 1 z osnovami reševanja iz vode v prvem letniku (»Poznam različne dopolnilne in dodatne vaje za učenje plavanja.«, »Razmem pomen uporabe dopolnilnih in dodatnih vaj za učenje plavanja.«, »Praktično znam prikazati različne dopolnilne in dodatne vaje za učenje plavanja.«, »Vem in razmem, kako izgleda pravilna izvedba določene tehnike plavanja.«, »Na kopnem znam pokazati, kako izgleda pravilno gibanje.«, »Vidim napake pri nepravilnem plavanju učencev.«, »Po robu bazena se pomikam tako, da učence dobro vidim.« in »Znam popravljati napake postopno od večje k manjši.«),

• značilne tudi za poučevanje športnih gibanj na kopnem (»Ko učni proces ne poteka, kot sem si zamislil, znam spremeniti svoj pristop.«, »Pri pripravi na uro imam težave.« in »Učno uro vodim brez težav (suvereno!).«). Zato so o njih verjetno slišali že pri drugih študijskih predmetih ali pa imajo izkušnje iz samostojnega vodenja tovrstnih vadb.

Pri kompetencah iz te skupine je torej očitno, da so jih študentje pred praktikumom že poznali, vendar si jih niso še predstavljali pri poučevanju plavanja. S prvim učnim nastopom pri praktikumu pa jih po njihovem mnenju uspešno preizkusili in udeležili še pri tem.

Tabela 2 prikazuje kompetence, pri katerih se ocene niso statistično pomembno razlikovale med testirani (analiza variance za ponovljena merjenja $p > 0,05$). Pri tretji skupini kompetenc se ocene med testirani niso statistično pomembno razlikovale, bodisi zato, ker so že na začetku bile ocenjen z visoko oceno, bodisi zato, ker zahtevajo več praktičnih izkušenj (Tabela 2). Med prvimi sta pričakovano kompetenci »Pohvalim učenčvo pravilno izvedbo.«, »Predno začnem z razlago ali prikazom počakam, da me vsi slišijo.«, ki sta splošni in se pogosto poudarjata tudi pri drugih študijskih predmetih in sta zato študentom v četrtem letu študija na fakulteti že blizu. Tretja kompetenca v tej skupini (»Med plavljanjem učenčev jih znam opozoriti na napake.«), ki je bila tudi med najnižje ocenjenimi, pa je povezana z učiteljevo gestikulacijo in izbiro primernega trenutka med samim plavljanjem. To sta veščini, ki zahtevata nekoliko več praktičnih izkušenj s poučevanjem plavanja.

■ Zaključek

Pri praktikumu predmeta Plavanje 2 + 3 gre za povezavo med teorijo in prakso, za učenje praktičnih veščin poučevanja plavanja, kot tudi za učenje z izkušnjo, refleksijo o lastnih ravnanjih ter ravnanju drugih (Stopar, 2007). S tem želimo spodbuditi razvoj specifičnih kompetenc študentov za poučevanje plavanja in jih tako čim bolj pripraviti za uspešen prehod in delo v praksi. Vprašanje je, koliko smo pri tem uspešni. Glede na dobljene rezultate raziskave lahko odgovorimo, da smo. Rezultati so namreč pokazali, da s praktikumom uspešno razvijamo večino specifičnih kompetenc študentov za poučevanje plavanja. Za pomembnejši učinek za razvoj nekaterih pa je potrebno nekaj več časa. Vendar je to odgovor le iz enega zornega kota. V raziskavi smo namreč zbirali podatke le s pomočjo samorefleksije študentov. Študentje so torej subjektivno ocenjevali, kako kompetentno je bilo njihovo poučevanje. V bodoče bi bilo smiselno to ocenjevati še vidika strokovnega opazovalca, torej učitelja, mentorja, ki bi jih spremljal med učnimi nastopi in tudi kasneje pri delu v praksi.

■ Viri

1. Cvetek, S. (2004). Kompetence v poučevanju in izobraževanju učiteljev. *Sodobna pedagogika*, 55 (121), 144–160.
2. González, J. in Wagenaar, R. (ur.) (2003). *Tuning educational structures in Europe. Final Report, Phase One*. Bilbao, Spain: University of Deusto.
3. Kapus, J., Šajber, D. in Štirn, I. (2013). *Nadaljevalno učenje plavanja*. Pridobljeno iz <http://eucenje.fakultetazasport.si/plavanje2.php>
4. Kapus, J. (2014). *Plavalni zvezek. Delovni zvezek predmetov Plavanje 2 in Plavanje 3*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
5. Kapus, V., Štrumbelj, B., Kapus, J., Jurak, G., Šajber-Pincolič, D., Bednarik, J., Vute, R., Čermak, V. in Kapus, M. (2002). *Plavanje, Učenje*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
6. Key Competencies (2002). *Survey 5*. Bruxelles: Eurydice.
7. Kovač, M., Starc, G., Strel, J. in Jurak, G. (2005). Kompetence učiteljev športne vzgoje in študentov Fakultete za šport. *Šport*, 53 (3), 2–7.
8. Svetlik, I. (2006). O kompetencah. *Vzgoja in izobraževanje*, 37 (1), 4–12.
9. Stibilj, J. (2016). *Ovrednotenje napak pri plavalnih tehnikah. Magistrska naloga*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
10. Stopar, M.L. (2007). *Praktično pedagoško usposabljanje: specialna in rehabilitacijska pedagogika*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.
11. Štefanc, D. (2006). Koncept kompetence v izobraževanju: definicije, pristopi, dileme. *Sodobna pedagogika*, 57 (5), 66–85.
12. Tul, M. (2016). *Primerjava kompetentnosti učiteljev športne vzgoje iz Slovenije in severno-vzhodne Italije (Doktorska disertacija)*. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Ljubljana.
13. Weinert, F.E. (2001). Concept of Competence: A Conceptual Clarification. V L.H. Salganik in D.S. Rychen (ur.), *Defining and Selecting Key Competencies* (str. 45–65). Seattle: Hogrefe in Huber Publishers.

doc. dr. Jernej Kapus
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport,
Katedra za individualne športe
Gortanova 22, 1000 Ljubljana
nejc.kapus@fsp.uni-lj.si